

Revurdering inkl. påbud af soproduktion

**Ravnskobbøl 1
6400 Sønderborg**

Meddelt d. 5. august 2015

**Meddelt af Land og Natur, Sønderborg
Kommune**

Kommunens afgørelse

Sønderborg Kommune revurderer hermed miljøgodkendelse af maj 2005 af husdyrbruget Ravnskobbel 1, 6400 Sønderborg efter § 40 i bekendtgørelse nr. 1283 af 8. december 2014 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug.

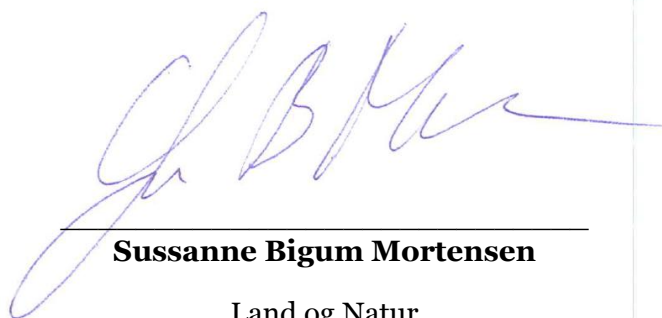
Revurderingen omfatter en soproduktion med en godkendelse på 920 årssøer, 600 smågrise 7,1-31 kg, og 600 slagtesvin 31-107 kg (polte) svarende til 226,84 DE beregnet efter værdier for dyreenheder fra Bekendtgørelse nr. 594 6/5/2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Sønderborg Kommune vurderer, at ejeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af bedste tilgængelige teknologi, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Sønderborg Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget og udbringning af husdyrgødning kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet.

Der er meddelt påbud på baggrund af denne revurdering. Påbuddene er meddelt som vilkår og fremgår af afsnit 1.2. Det fremgår af afsnittet, hvilke vilkår, der er bevaret fra den oprindelige godkendelse og hvilke, der er nye vilkår.

Revurdering inkl. påbud annonceres på Sønderborg Kommunes hjemmeside den 5. august 2015.

Påbuddet kan, indenfor en frist på 4 uger, fra afgørelsen er offentliggjort, påklages til Natur- og Miljøklagenævnet. Klagevejledning er vedlagt. Klagefristen udløber 2. september 2015.

Sussanne Bigum Mortensen

Land og Natur

Natur og Miljø

Sønderborg Kommune

Ejerforhold

Ejers navn: Hans Jesper Hansen
Adresse: Ravnskobbel 1, 6400 Sønderborg
Virksomhedens navn: Stovgaard Agro Aps
Adresse: Ravnskobbel 1, 6400 Sønderborg
Matrikel: 10 af Stovgård, Dybbøl, m.fl.
CVR-nr.: 21537241

CHR-nr.: 20096
Kontaktperson: Hans Jesper Hansen
E-mail: jesper@stovgaard.dk

Konsulent: Ulla R. Pallesen, LandboSyd, upa@landbosyd.dk

Revurderingen er udarbejdet af:

Sønderborg Kommune
Land og Natur
Natur og Miljø
Rådhusstorvet 10
6400 Sønderborg

Sagsbehandler: Sussanne Bigum Mortensen
Sag nr.: 14/1459
KS: LKAO

Indholdsfortegnelse

1	Resumé og vilkår	5
1.1	Resumé	5
1.2	Vilkår meddelt som påbud.....	5
1.3	Næste revurdering	11
2	Baggrund	11
3	Generelle forhold.....	11
4	Husdyrhold, staldanlæg og drift	12
4.1	Husdyrhold	12
4.2	Staldindretning	12
5	Forurening og gener fra husdyrbruget.....	13
5.1	Ammoniak og natur	13
5.2	Lugt, støv, støj, transport, fluer og skadedyr, affald, spildevand og driftsforstyrrelser	16
6	Bedst tilgængelig teknologi	20
6.1	Staldindretning	20
6.2	Fodring.....	22
6.3	Energi- og vandforbrug.....	24
6.4	Opbevaring og håndtering af husdyrgødning Der findes p.t. 1 teknologiblade:	27
6.5	Udbringning af husdyrgødning	28
6.6	Management	30
6.7	Samlet BAT-vurdering	30
7	Offentliggørelse, klagevejledning og underretning	31
8	TELEFONNUMRE	37
9	BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS	38
10	OVERLØB AF GYLLE	40
11	KEMIKALIE- OG OLIESPILD	42
12	STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE	44

13	STRØMSVIGT	45
14	TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER	46
15	BILAG A Kort over ejendommen.....	48
16	BILAG B Udløbspunkt.....	49

Bilag

1. Situationsplan
2. BAT-beregning
3. Beredskabsplan
4. Afløbsforhold

1 Resumé og vilkår

1.1 Resumé

På husdyrbruget drives en soproduktion med en godkendelse på 920 årssøer, 600 smågrise 7,1-31 kg og 600 slagtesvin 31-107 kg (polte) svarende til 226,84 DE beregnet efter værdier for dyreenheder fra Bekendtgørelse nr. 594 6/5/2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Ejendommen ligger ca. 900 m øst for landsbyen Ragebøl. Ejendommen ligger i landzone.

BAT-niveauet, beregnet i henhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier for soproduktioner i gyllesystemer, kan overholdes ved anvendelse af fodertilpasning som tiltag. Der er stillet vilkår hertil.

Kommunen vurderer, at BAT-niveauet for management, fodring, energi- og vandforbrug, samt opbevaring og udbringning af husdyrgødning er overholdt.

Af hensyn til krav om anvendelse af bedst tilgængelig teknologi har Sønderborg Kommune bl.a. stillet påbud om:

- Brug af foderkorrektion
- Udarbejdelse af beredskabsplan

I forbindelse med afgørelsen har Sønderborg Kommune vurderet, at ejer har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelig teknologi, og at svineproduktionen i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab og miljø.

1.2 Vilkår meddelt som påbud

Følgende afsnit rummer alle vilkår, både eksisterende overførte vilkår (**Uændret**) fra den tidligere meddelte godkendelse, samt nye vilkår meddelt som påbud i forbindelse med den-

ne revurdering. Nye vilkår er markeret med **(Nyt)**. Eksisterende vilkår, som kan have været med en anden ordlyd er markeret med **(Ændret)**. Enkelte vilkår er udgået **(Udgår)**. Dette skyldes fx, at nogle vilkår kan være blevet indarbejdet i lovgivningen. Det er derfor ikke nødvendigt at fastholde kravet i et separat vilkår.

INDRETNING OG DRIFT

1.1 (Ændret) Husdyrbruget må drives med en maksimal årlig produktion på 920 årssøer, 600 smågrise 7,1-31 kg og 600 slagtesvin 31-107 kg, svarende til 226,84 DE beregnet efter værdier for dyreenheder fra Bekendtgørelse nr. 594 6/5/2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. Dyrene må fordeles i staldene med følgende gennemsnitlig maksimal belægning:

Staldafsnit	Art og vægtklasse/alder	Antal	Stipladser	DE
Drægtighedsstald 5	Årsso, løbe- drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spalter	265	205	42,05
Løbestald 6	Årsso, løbe- drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spalter	82	63	13,01
Drægtighedsstald 7	Årsso, løbe- drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spalter	232	179	36,82
Drægtighedsstald 10	Årsso, løbe- drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spalter	65	50	10,31
Drægtighedsstald 13	Årsso, løbe- drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spalter	138	107	21,90
Drægtighedsstald 1	Årsso, løbe- drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spalter	138	107	21,9
Farestald 12	Årsso, farestald, kassestier, delvis spalter	920	209	62,57
Smågrise-stald/poltestald 9	Smågrise 7,1-31 kg delvist spaltegulv (50/50)	600	78	18,28
	Slagtesvin 31-107 kg spaltegulv (33/67)	600	194	
I alt DE				226,84

1.2 (Uændret) Der skal føres en driftsjournal over dyreholdet. Driftsjournalen skal indeholde oplysninger og dokumentation for antal og vægt af indsatte grise, antal dyr bortskaffet til destruktion, antal og vægt af dyr sendt til slagtning samt eventuelt solgte levende dyr. Driftsjournalen skal fremvises til miljømyndigheden på forlangende og dokumentationen skal gemmes i minimum 5 år

1.3 (Udgår)

1.4 (Uændret) Arealerne omkring bygninger og tilkørselsveje skal holdes fri for affald, gødning og foderrester m.v. Opbevaring af foder skal ske på en måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.m.).

1.5 (Udgår)

1.6 (Uændret) Der skal overalt på ejendommen føres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med Statens Skadedyrlaboratoriums retningslinier. Der skal foretages forebyggende indsats overfor rotter.

1.7 (Uændret) Pumpe og gyllevogn skal altid være under opsyn under pumpning af gylle. Eventuelt spild skal opsamles og ledes tilbage til gyllebeholder.

1.8 (Uændret) Efter udbringning af gylle på mark skal det sikres, at slæbeslanger så vidt mulig er tømt, så evt. spild undgås.

1.9 (Uændret) Fyldning af marksprøjte skal altid ske under opsyn og på befæstet areal.

1.10 (Uændret) Virksomhedens drift skal i øvrigt tilrettelægges på en måde, som medfører mindst mulig gene for omgivelserne.

1.11 (Udgået fra stadfæstet afgørelse)

LUFT/LUGT

2.1a (Uændret) Afkast fra ventilationsanlæg og andre udluftninger skal være opadrettede, uden afdækningsplader og føres minimum 1 meter over tagryg.

2.1b (Uændret) Virksomheden skal føre driftsjournal over visuel kontrol, vedligeholdelse og reparation af ventilationsafkast. Driftsjournalen skal indeholde oplysninger om dato for kontrol, hvad der er observeret og hvilken vedligeholdelse eller reparation der er foretaget.

2.2a (Udgået)

2.2b (Uændret fra stadfæstet afgørelse) Der skal holdes en god hygiejnestandard i staldene med vask af staldafsnit og ventilationsanlæg efter hvert hold grise/svin. Vaskevand skal ledes til gyllebeholder. I øvrigt skal udenomsarealerne renholdes. Stier samt foderarealer skal holdes tørre, dyrene skal holdes rene, støv- og smudsbelægning i stalden skal fjernes og fodringssystemer skal holdes rene.

2.2c (Uændret fra stadfæstet afgørelse) Omrøring samt pumpning af gylle til og fra gyllebeholderen må ikke foretages på lørdage samt søn- og helligdage.

SPILDEVAND M.M.

3.1 (Uændret) Vaskevand fra rengøring af staldene, landbrugsmaskiner, transportbiler skal opsamles i beholder og behandles som flydende husdyrgødning i overensstemmelse med reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen.

STØJ

4.1-4.4 (Ændret) Virksomhedens bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer: Støjbidraget

(bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjni-
veau i dB(A) (re. 20 µPa). Tallene i parenteser angiver referencetiden inden for den pågæl-
dende periode.

Mandag-fredag kl. 07-18 (8 timer) Lørdag kl. 07-14 (7 timer)	Alle dage kl. 18-22 (1 time) Lørdag kl. 14-18 (4 timer) Søn- og helligdag kl. 07-18 (8 timer)	Alle dage kl. 22-07 (1/2 time)	Alle dage kl. 22-07 Maksimal værdi
55 db (A)	45 db (A)	40 db (A)	55 db (A)

Miljømyndigheden kan forlange, at husdyrbruget skal dokumentere, at støjgræn-
serne er overholdt. Målinger/beregninger skal foretages og afrapporteres som
”miljømåling - ekstern støj” i overensstemmelse med Miljøstyrelsens vejledninger
nr. 6 fra 1984 og nr. 5 fra 1993. Dokumentationen skal tilsendes miljømyndigheden
sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Tids-
frist herfor aftales med miljømyndigheden.

Dokumentationen skal udføres efter Miljøstyrelsens gældende vejledninger af et firma, som
er godkendt af Miljøstyrelsen. Målingerne/beregningerne skal foretages og afrapporteres
som ”Miljømåling - ekstern støj”. Målingen/beregningen skal foretages for de mest støjbe-
lastede områder udenfor husdyrbrugets grund, under de mest støjbelastende driftsforhold -
eller efter anden aftale med miljømyndigheden. Grænseværdier for støj anses for overholdt,
hvis målte eller beregnede værdier fratrukket ubestemtheden er mindre end grænseværdien.
Målingernes og beregningernes samlede ubestemthed fastsættes i overensstemmelse med
Miljøstyrelsens vejledninger. Ubestemtheden må ikke være over 3 dB(A). Hvis støjgrænser-
ne er overholdt, kan der kun kræves en årlig støjmåling. Udgifterne til dokumentation skal
betales af husdyrbruget.

Olie og kemikalieprodukter

5.1 (Udgår)

5.2 (Uændret) Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå
spild med deraf følgende risiko for forurening af jord- og grundvand.

5.3 (Uændret) Olie- og kemikalieprodukter skal opbevares under tag på tæt bund uden
afløb. Der skal være mulighed for at opsamle spild svarende til rumfanget af den største be-
holder. Dette gælder dog ikke olie, der opbevares i godkendte olietanke.

5.4 (Udgår)

Affald

6.1 (Uændret) Olie- og kemikalieaffald skal håndteres og bortskaffes i henhold til gælden-
de regulativ for farlig affald.

6.2 (Udgår)

6.3 (Uændret) Animalsk affald skal bortskaffes til autoriseret destruktionsanstalt. Døde
dyr skal omgående anmeldes til destruktionsanstalt, og opbevares overdækket på befæstet areal

eller i container således, at der i tidsrummet inden afhentning ikke opstår uhygiejniske forhold.

6.4 (Udgået)

6.5 (Udgået)

6.6 (Uændret) Spildolie og andet flydende farligt affald skal opbevares indendørs i beholdere, der er resistente overfor det opbevarede affald. Beholderne skal stå i en spildbakke, hævet på en rist. Spildbakken skal kunne indeholde volumen af den største beholder, der opbevares på spildbakken.

6.7 (Uændret) Olie- og brændstoffiltre skal opbevares indendørs i en beholder, der er resistent overfor olie og brændstof.

6.8 (Uændret) Farligt affald må maksimalt opbevares i 1 år, før det bortskaffes.

JORD, GRUNDEVAND, VANDLØB OG SØER

7.1 (Uændret) Bekæmpelsesmidler skal opbevares i et rum med tæt gulv og uden mulighed for afløb til kloak, dræn, jord eller lignende.

Egenkontrol

8.1 (uændret) Virksomheden skal føre registreringer over den til enhver tid gældende produktion på ejendommen.

Registreringerne skal bestå af gødningsregnskaber, slagteriafregninger eller lign. Hvis gødningsregnskabet omfatter flere ejendomme, skal gødningsregnskabet suppleres med slagteriafregninger eller lign. der dokumenterer dyreholdet på adressen. Denne registrering skal ved miljøtilsynets besøg på virksomheden kunne forevises som dokumentation for godkendelsens bestemmelse om husdyrholdets størrelse (vilkår 1.1)

Opgørelse af dyreholdet på ejendommen skal for hver dyreart ske som et årsgennemsnit på grundlag af bilag 1 i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Antallet af dyr skal overholdes indenfor enhver 12 måneders periode.

8.2 (Udgår)

IKRAFTTRÆDELSE OG TIDSRISTER

9.1 (Uændret) Godkendelsen træder i kraft 22.juni 2005. Virksomheden skal opfylde kravene i denne godkendelse senest 6 måneder efter godkendelsen er trådt i kraft. Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år, fra den er endeligt meddelt.

9.2 (Uændret) Virksomheden skal 3 år efter, at godkendelsen er endeligt meddelt, oplyse miljømyndigheden om, i hvilken grad godkendelsen er udnyttet.

BAT

10.1 (Nyt) El-forbruget, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt, (f.eks. ved kvittering fra elselskabet).

10.2 (Nyt) Hvis virksomhedens elforbrug overstiger 400.000 kWh/år skal der foretages et energieftersyn inden 1 år efter at elforbruget overstiger ovenstående. Besøgsrapporten fra energieftersynet skal fremsendes miljømyndigheden, og eventuelle forslag til forbedringer, som via en besparelse på el kan tilbagebetales indenfor 2 år, skal udføres senest 2 år efter ejers modtagelse af besøgsrapporten.

10.3 (Nyt) Vandforbruget, og hvad der evt. er foretaget for at reducere det, skal registreres årligt.

10.4 (Nyt) Hvis husdyrbrugets vandforbrug overstiger 9.000 m³, skal ejer sende en redegørelse til miljømyndigheden. Redegørelsen skal indeholde en beskrivelse af, hvorfor forbruget er steget, og hvilke tiltag der sættes i værk for at reducere vandforbruget.

10.5 (Nyt) kg N ab dyr pr. årssø må maksimalt være: $((1530 \text{ FEso pr. årssø} \times 126,5 \text{ gram råprotein pr. FEso}) / 6250) - 1,98 - (29,6 \text{ fravænnede pr. årssø} \times 7,1 \text{ kg} \times 0,0257) = \mathbf{23,90 \text{ kg N}}$

10.6 (Nyt) kg P ab dyr for årssøer må maksimalt være: $(1530 \text{ FEso pr. årssø} \times \text{g P pr. FE}) / 1000 - 0,58 - (29,6 \text{ fravænnede grise pr. årssø} \times 7,10 \text{ kg} \times 0,006 \text{ kg pr. kg tilvækst}) = \mathbf{5,38 \text{ kg P ab dyr}}$

10.8 (Nyt) Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:

- - antal årssøer
- - antal fravænnede grise pr. årssø
- - fravænningsalder og -vægt
- - foderforbrug pr. årssø
- - det gennemsnitlige indhold af råprotein og fosfor pr. FEso i de anvendte blandinger i hhv. drægtigheds- og diegivningsperioden

10.9 (Nyt) N og P ab dyr skal på baggrund af driftsjournalens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september år (for eksempel 2012) til 15. februar i år (for eksempel 2014). Dokumentationen skal være til rådighed for tilsynsmyndigheden ved ordinært tilsyn.

10.10 (Nyt) Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver 3. måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

10.11 (Nyt) Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst frem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

10.12 (Nyt) Der skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø. Planen skal opdateres hvert 2. år.

10.13 (Nyt) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til øjeblikkeligt at anmelde dette til Alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette Tilsynsmyndigheden, Land og Natur, Sønderborg Kommune, tlf.: 88 72 40 85.

10.14 (Nyt) Uheld, herunder svigt af de forureningsbegrænsende foranstaltninger, der medfører forurening af omgivelserne, skal straks udbedres og anmeldes til tilsynsmyndigheden/-beredskabet.

1.3 Næste revurdering

Sønderborg Kommune skal tage en godkendelse op til revurdering regelmæssigt og mindst hvert 10. år jf. godkendelsesbekendtgørelsens § 17. Det er derfor planlagt at udarbejde den næste revurdering i 2025.

2 Baggrund

Jævnfør § 40 i godkendelsesbekendtgørelsen, skal godkendelser meddelt efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5 tages op til revurdering og om nødvendigt ajourføres. Miljøbelastningen fra husdyrproduktionen revurderes i forhold til ajourføring af teknologisk udvikling og generel ny viden om miljøforholdene i omgivelserne. Ved revurdering af eksisterende miljøgodkendelser meddelt efter miljøbeskyttelsesloven, bliver husdyrproduktionen omfattet af bestemmelserne i Husdyrloven.

Formålet med revurderingen er først og fremmest at vurdere, om virksomhedens indretning og drift lever op til kravet om anvendelse af bedst tilgængelig teknologi (BAT). Påbud i denne revurdering er derfor hovedsageligt givet for at sikre, at husdyrbruget lever op til anvendelse af bedst tilgængelig teknologi. Påbud gives efter Husdyrlovens § 39, jf. § 41 stk. 3.

En revurdering omfatter således ikke en vurdering af, om husdyrbruget overholder Husdyrlovens generelle afskæringskriterier. Således behandles fx ejendommens harmoniarealer heller ikke i denne revurdering.

Husdyrbruget på Ravnskobbøl 1, 6400 Sønderborg blev miljøgodkendt efter kapitel 5 i miljøbeskyttelsesloven d. 22. juni 2005. Afgørelsen blev påklaget til Natur og Miljøklagenævnet som endeligt stadfæstede afgørelsen d. 5. maj 2010 med et ændret vilkår 1.3 samt et ekstra vilkår 1.11. Det godkendte dyrehold på daværende tidspunkt var 1.090 årssøer med 600 pattegrise 7,1-31 kg samt 600 polte 31-107 kg svarende til 226,84 DE. Der er ikke foretaget væsentlige fysiske ændringer af anlægget siden godkendelsen blev meddelt.

Sønderborg Kommune skal på baggrund af tilsyn på virksomheden, eventuelle klager fra parter og inddragelse af ny viden foretage en vurdering af, om det er nødvendigt at ændre vilkårene i den eksisterende godkendelse.

Sønderborg Kommune har truffet afgørelse om, at vilkårene i miljøgodkendelsen og revurderingen skal ændres jf. § 40, stk. 3 i godkendelsesbekendtgørelsen, med hjemmel i § 39, jf. § 41 i husdyrloven.

Sønderborg Kommune indledte revurderingen d. 3. februar 2015 ved at sende et brev til husdyrbrugets ejer, hvor der blev orienteret om, at kommunen havde påtænkt at begynde revurderingen. D. 11. maj 2015 modtog kommunen oplysningsmateriale fra ejer bl.a. et fiktivt ansøgningsskema med skema nr. 76705 indsendt igennem www.husdyrgodkendelse.dk.

3 Generelle forhold

Virksomheden Stovgaard Agro Aps, som driver produktionen på ejendommen, ejes af Hans Jesper Hansen. Produktionsanlægget fremgår af bilag 1. Svineproduktionen er en konventionel kontinuerlig produktion som er ligeligt fordelt hen over året.

Der er på ejendommen en produktionstilladelse på 920 årssøer, 600 smågrise 7,1-31 kg, og 600 slagtesvin 31-107 kg (polte) svarende til 226,84 DE beregnet efter værdier for dyreen-

heder fra Bekendtgørelse nr. 594 6/5/2015 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v.

Stovgaard Agro Aps driver desuden husdyrproduktion på følgende ejendomme: Veesbækvej 24, 6430 Nordborg

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at de stillede vilkår i godkendelsen fra 2005 stadig er dækkende for produktionen på ejendommen med de ændringer og tilføjelser, som er nævnt i afsnit 1.2 og i vurderingerne nedenfor.

Flere vilkår er udgået da de følger af dansk lovgivning.

4 Husdyrhold, staldanlæg og drift

4.1 Husdyrhold

Husdyrbrugets staldafsnit og dyrehold fremgår af tabel 1 og anlæggets indretning fremgår af situationsplanen, bilag 1.

Tabel 1. Dyreholdets størrelse

Staldafsnit	Antal	Stipladser	DE
Drægtighedsstald 5	265	205	42,05
Løbestald 6	82	63	13,01
Drægtighedsstald 7	232	179	36,82
Drægtighedsstald 10	65	50	10,31
Drægtighedsstald 13	138	107	21,90
Drægtighedsstald 1	138	107	21,9
Farestald 12	920	209	62,57
Smågrisestald 9	600	78	18,28
Poltestald 9	600	194	
I alt	-	-	226,84

Miljømyndighedens vurdering

I miljøgodkendelsen fra 2005 var det tilladte dyrehold 1.190 årssøer med 600 pattegrise 7,2-30 kg og 600 polte 30-100 kg. Der har dog ikke været produceret flere end 940 årssøer de sidste mange år, og dyreholdet på ejendommen er derfor nu som nævnt i tabel 1.

Vilkår 1.1 rettes derfor, så det svarer til den tilladte produktion. Dokumentation for dyreholdets størrelse skal kunne fremvises vilkår jf. 1.2.

4.2 Staldindretning

Bygninger, antal stipladser, gulvtyper og udmugningssystem fremgår af tabel 2.

Tabel 2: Bygninger og gulvtyper

Staldafsnit	Art og vægtklasse/alder
Drægtighedsstald 5	Årsso, løbe- drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spalter
Løbestald 6	Årsso, løbe- drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spalter
Drægtighedsstald 7	Årsso, løbe- drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spalter
Drægtighedsstald 10	Årsso, løbe- drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spalter
Drægtighedsstald 13	Årsso, løbe- drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spalter
Drægtighedsstald 1	Årsso, løbe- drægtighedsstald, individuel opstaldning, delvis spalter
Farestald 12	Årsso, farestald, kassestier, delvis spalter
Smågrise-stald/poltestald 9	Smågrise 7,1-31 kg delvist spaltegulv (50/50)
	Slagtesvin 31-107 kg spaltegulv (33/67)
I alt DE	

Miljømyndighedens vurdering

Der er ikke ændret i stald- og udmugningssystemer siden godkendelsen er blevet meddelt.

5 Forurening og gener fra husdyrbruget

5.1 Ammoniak og natur

Der er som udgangspunkt ikke hjemmel i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen til at bestemme, at bekendtgørelsens beskyttelsesniveauer i bilag 3 og 4 skal gælde ved revurdering af en godkendelse. Dette skyldes, at det fremgår af bilag 3 til husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at denne alene skal anvendes ved tilladelser og godkendelser efter §§ 10, 11, 12 og 16, altså ved etableringer, ændringer eller udvidelser, hvorimod revurdering vedrører eksisterende husdyrbrug, hvor der ikke sker nogen forandring.

Når det gælder beskyttelsesniveauet for ammoniak, fremgår det dog af bekendtgørelsen, at uanset niveauet for BAT, vil bekendtgørelsens totaldepositions krav skulle være opfyldt efter en frist, som fastlægges konkret ved revurderingen i den enkelte sag. Hvis der er kategori 1- eller 2-naturområder, hvor grænsen for totaldeposition af ammoniak i tabel 3 i bekendtgø-

relsens bilag 3 overskrides, skal revurderingsafgørelsen derfor indeholde en frist for, hvornår totaldepositionskravet skal være overholdt.

Tabel 3. Krav til ammoniakdeposition i kategori 1 og 2 natur

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1 nr. 1 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	Max. totaldeposition afhængig af husdyrbrug i nærheden* 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha/år ved 0 husdyrbrug
Kategori 2. § 7 stk. 1 nr. 2 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug	Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år

*Antallet af husdyrbrug ud over det ansøgte opgøres på følgende måde (kumulationsmodel):

Antal husdyrbrug over 15 DE indenfor 200 m +

Antal husdyrbrug over 45 DE indenfor 200-300 m +

Antal husdyrbrug over 75 DE indenfor 300-500 m +

Antal husdyrbrug over 150 DE indenfor 500-1.000 m +

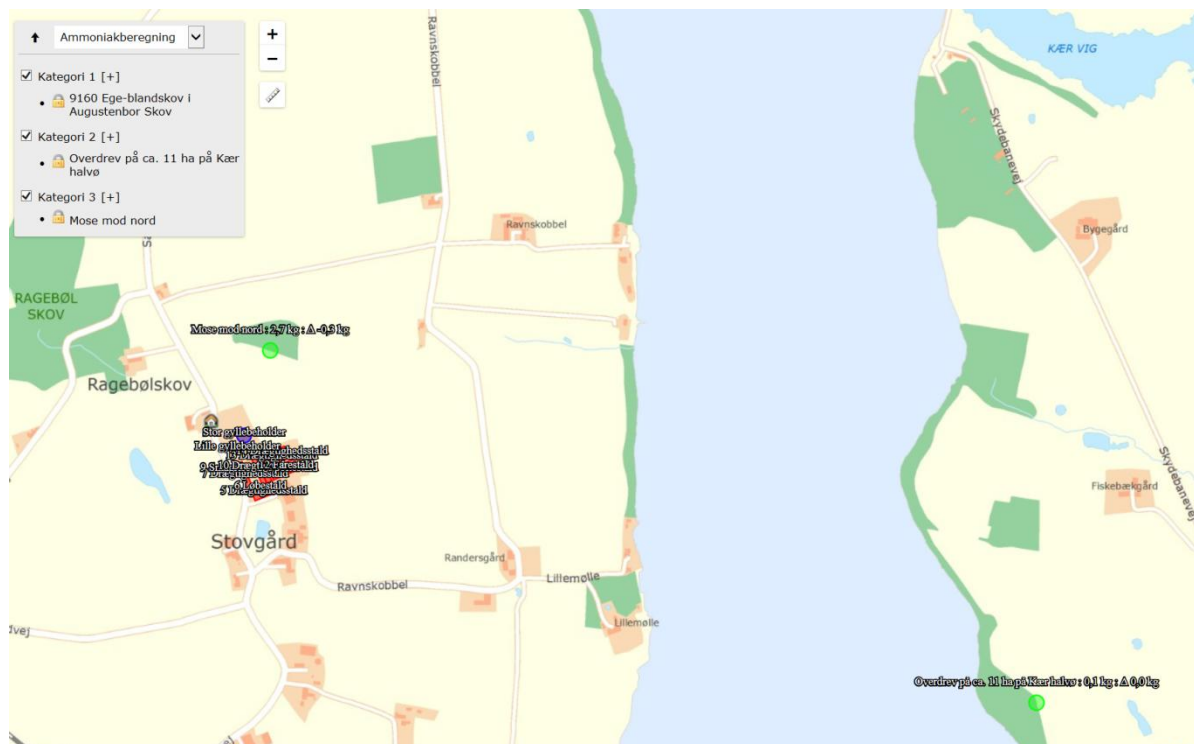
Antal husdyrbrug over 500 DE, som påvirker med over 0,3 kg N/ha udover 1000 m +

I tabel 4 ses total- og merbelastningen i de nærmeste naturpunkter som Sønderborg Kommune har vurderet til at være potentielle sårbare naturområder.

Tabel 4. Ammoniakdepositionsregninger til naturpunkter

Naturtype	Merdep. Kg N/år	Totaldep. Kg N/år	Beskrivelse
Kategori 1 natur	0,0	0,1	Augustenborg Skov, Egeblandskov ca. 6.6 km øst for ejendommen
Kategori 2 natur	0,0	0,1	Overdrev ved Kær halvø ca. 1,5 km øst for ejendommen
Kategori 3 natur	-0,3	2,7	Mose ca. 200 m nord for ejendommen

Figur 1. Angivelse af beregningspunkt for ammoniakdeposition til nærmeste kategori 2 og 3 naturområde.

Totaldepositionen fra anlægget til kategori 1 og 2 natur er således 0,1 kg N/ha/år.

For mosen mod nord, kategori 3 naturområdet er totaldepositionen 2,7 kg. Der er dog et fald i merbelastningen på 0,3 kg N/år som følge af vilkår om foderkorrektion.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune konstaterer, at husdyrbruget ved den nuværende produktionsstørrelse vil være i stand til at overholde ammoniakkravet til nærmeste kategori 1, 2 og 3-natur jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3. Dette er begrundet i depositionsregninger foretaget i det digitale ansøgningsystem, www.husdyrgodkendelse.dk.

På baggrund af vurderingen finder Sønderborg Kommune, at der ikke kan påvises en tilstandsændring alene som følge af driften af Ravnskobbøl 1. Med henvisning til Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse NMKN 132-00130 fra 23. november 2011, revurderer Sønderborg Kommune fortsat drift af ejendommen ud fra en vurdering af, at

- 1) der ikke på revurderingstidspunktet er konstateret en egentlig tilstandsændring af de omkringliggende ammoniakfølsomme naturområder,
- 2) påvirkningen af naturområderne ikke med sikkerhed kan henføres til adressen, da der er andre kilder til ammoniakdeposition i nærområdet, blandt andet husdyrbruget umiddelbart nær adressen.

Habitatvurdering

Pligten til at gennemføre en vurdering efter habitatbekendtgørelsens § 7 stk. 1 og 2, gælder ikke for revurderingsafgørelser, jf. § 8 stk. 6. Baggrunden er, at habitatdirektivets artikel 6 stk. 3 ikke gælder for eksisterende virksomhed, der fortsætter uændret. Der er derfor ikke foretaget en habitatvurdering.

Det fremgår dog af Habitatdirektivets artikel 6 stk. 2 at bestående aktivitet ikke må medføre betydelige konsekvenser for direktivets målsætning. På baggrund af tallene i tabel 4 vurde-

rer Sønderborg Kommune, at den uændrede drift ikke er i strid med direktivets målsætninger, idet totaldepositionen til både kategori 1 og 2 natur er 0,1 kg N/år. Der er endvidere et fald på 0,3 kg N/år i kategori 3 mosen mod nord, som følge af fodervilkår.

5.2 Lugt, støv, støj, transporter, fluer og skadedyr, affald, spildevand og driftsforstyrrelser

Ejer oplyser følgende om forurening og gener fra husdyrbruget:

Lugt: Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnligt for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.

Ved udbringning af husdyrgødning vises der så vidt muligt hensyn til omkringboende ved at tage højde for vindretning, tætbeboede områder mm.

Støv: Der vil kunne forekomme støv fra bl.a. håndtering af halm og foder samt ved intern transport. På grund af ejendommens placering vil støv være til gene for naboer m.v. I forbindelse med udkørsel af gylle, vil veje blive rengjort for evt. jord mv.

Støj: Der er ingen ændringer til oplysningerne om støjkluder i forhold til det, der er beskrevet i miljøgodkendelsen på side 12.

Transporter: Til- og frakørsel til ejendommen sker via Sandbjergvej.

Tabel 5: Antal skønnede transporter

Transporter	Antal/år
Gyllekørsel med 25 tons gyllevogn	ca. 250
Gylletransport til gyllebeholder ved Padborg (lastbil, ca. 35 m ³ pr. læs)	ca. 30
Afhentning af smågrise (lastbil)	ca. 52
Afhentning af slagtesøer (lastbil)	ca. 52
Levering af foder (lastbil)	ca. 60
Afhentning af døde dyr (lastbil)	ca. 104
Afhentning af husholdningsaffald (lastbil)	ca. 26
Affaldscontainer (lastbil)	ca.10
Kørsel til containerplads (personbil)	ca. 10
Levering af dieselolie (lastbil)	ca. 8
Levering af fyringsolie (lastbil)	ca. 20
Levering af kemikalier (lastbil)	ca. 2
Indkørsel af halm (traktor og vogn)	ca. 8
Kørsel med markmaskiner	ca. 150
Maksimalt i alt	ca.782

Herudover vil der blive kørsel i personbil i forbindelse med dagligt tilsyn med dyrene, dyrlægebesøg og andre kontroller (1-2 gange om dagen).

Der anvendes 25 tons gyllevogn med læsekran eller slangeudlægger.

Det forventes at virksomheden kan overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Der vil normalt blive kørt gylle ud dels i marts/april/maj måned og dels i august måned.

Størstedelen af transporterne sker indenfor normal arbejdstid (ml. kl. 7 og 18), mens der i forbindelse med udbringning af gylle og ved høst vil kunne foregå transporter i aften- og nattetimerne.

Fluer og skadedyr: Fluebekæmpelse sker ved rengøring og ved anvendelse af godkendt bekæmpelsesmiddel. Der indsættes rovfluelarver efter behov. Der er indgået aftale med Mortalin om bekæmpelse af rotter. Der er opsat ca. 20 kasser med gift rundt omkring på ejendommen.

Affald

I tabel 6 ses en oversigt over affaldsmængder og typer.

Tabel 6: Affaldsmængder, typer, transport, opbevaring og bortskaffelse

Affaldstype	Opbevaringssted	Transportør	Modtageanlæg	Mængder	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemikalieaffald:						
Blyakkumulatorer	Miljøstation	Transporterer selv	Glansager Containerplads	ca.10 stk.	16.06.01	05.99
Rester af bekæmpelsesmidler	Kemirum	Transporterer selv	Glansager Containerplads	Normalt intet	20.01.19	05.12
Spraydåser	Miljøstation	Transporterer selv	Glansager Containerplads	ca. 100 stk.	15.01.10	23.00
Medicinrester	Forrum	Transporterer selv	Glansager Containerplads	Intet	18.02.08	05.13
Kanyler i særlig beholder	Forrum	Transporterer selv	Glansager Containerplads	ca. 2 bokse	18.02.02	66.00
Batterier – alle typer	Miljøstation	Transporterer selv	Glansager Containerplads	ca.100 stk.	20.01.33	77.00
Fast affald:						
Tom emballage (papir/pap)	Dagrenovations-container	Kommunal ordning	Kendes ikke	maks. 500 kg	15.01.01	50.00
Tom emballage (plast)	Dagrenovations-container	Kommunal ordning	Kendes ikke	maks.500 kg	15.01.02	52.00
Lysstofrør	Miljøstation	Transporterer selv	Glansager Containerplads	ca. 50 stk.	20.01.21	79.00
Diverse brændbart	Container	K.R. Schmatz & Sønner	Sønderborg Forbrænding	ca. 1 tons	Afhængig af indhold	19.00
Jern og metal	Opsamlingsplads	Transporterer	Glansager Con-	maks. 5 tons	02.01.10	56.20

	nord for den lille gyllebeholder	selv	tainerplads			
Tomme olietromler	Garagen med olietanke	Transporterer selv	Glansager Containerplads	ca. 4 stk.	15.01.04	56.20
Tomme medicin-glas	Container	K.R. Schmatz & Sønner	Sønderborg Forbrænding	ca. 100 stk.	15.01.07	51.00
Døde dyr	Opsamlingsplads	DAKA	DAKA	maks. 80 stk.	02.01.02	66.00

Rene fraktioner af pap, papir og plastemballage kommer i de relevante dagrenovationscontainere til stuehuset. Urene fraktioner kommer i container til brændbart.

Spildevand: Mængden af spildevand fra ejendommen fremgår af tabel 7.

Tabel 7: Oversigt over type og skønnet mængde spildevand fra ejendommen

Spildevandstyper	m ³ /år	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	Indgår i kapacitetsberegningen	Gyllebeholder	Ingen
Spildevand fra stuehus	ca. 200 m ³	Centralt renseanlæg	Rensningsanlæg
Vaskevand fra vaskeplads på 20 m ²	ca. 100 m ³	Til gyllebeholder	Ingen
Regnvand fra vaskeplads på 20 m ²	ca. 15 m ³	Til gyllebeholder	Ingen
Tagvand (ca. 8.500 m ² tagflade)	ca. 6.120 m ³	Til dræn/grøft og videre til Als Sund	Ingen
Regnvand fra gruspladser på ca. 7.500 m ²	ca. 5.400 m ³	Nedsives på stedet	Ingen

Mængden af regnvand er skønnet ud fra grundareal x 0,720 m³/m². Al ”befæstet” areal er med grus. Rengøringsvand og drikkevandsspild indgår i kapacitetsberegningen. Afløbsforholdene fremgår af bilag 4.

Driftsforstyrrelser eller uheld:

Anlægget er indrettet på en måde, der bevirker at risikoen for at driftsforstyrrelser og uheld minimeres.

Gyllen løber med træk og slipsystem fra staldene til forbeholderne. Forbeholderne er placeret, så de ligger højere end gyllekanalerne, så der ikke vil kunne ske overløb fra forbeholderen. Gyllebeholderen er uden fastmonteret pumper til overpumpning til gyllevogn, så udslip fra beholderne kun kan finde sted, hvis beholderne kollapser. Den mindste gyllebeholder fyldes maks. til terrænhøjde. I tilfælde af sammenbrud af en af de store gyllebeholdere vil gyllen primært løbe fra gyllebeholderne til lavninger og flade områder umiddelbart nord, øst og vest for gyllebeholderne. Skulle uheldet være ude, vil jord kunne doses sammen og gyllen suges/skrabes op. Mod vest skal det sikres, at gylle ikke kan nå at løbe ned i vandhullet ca. 140 m fra den vestligste gyllebeholder.

Tænd/sluk-knap til pumpen i forbindelse med forbeholderne sidder ved forbeholderen og der er desuden installeret en afbryder i stalden. Pumpning vil blive overvåget.

Der bliver anvendt gyllevogn med læssekran, hvilket minimerer risikoen for spild i forbindelse med fyldning af gyllevogn.

I forbindelse med fx sygdomsudbrud med efterfølgende restriktioner over for svineflytninger eller slagteristrejke kan der ske en midlertidig ophobning af dyr på ejendommen. Dette vil bevirke, at lugtemissionen fra stalden bliver større end normalt. Denne situation forventes at forekomme meget sjældent.

Sandsynligheden for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med påfyldning og brug af dieselolie forventes at være meget lille. Tankningen af diesel sker på befæstet areal, og der er ingen afløbsriste til regnvandssystem i nærheden. Der forefindes altid sand eller kattegrus / andet materiale på ejendommen til opsamling/opdæmning af evt. spild.

Miljømyndighedens vurdering

Lugt: Det bemærkes, at der ikke er hjemmel i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen til at kræve beskyttelsesniveauet for lugt, jf. bilag 3, overholdt i forbindelse med en revurdering. Idet der ikke sker ændringer eller udvidelser af husdyrproduktionen i forbindelse med denne revurdering, forventes der imidlertid et uændret lugtniveau. Der er i godkendelsen stillet vilkår til luft/lugt – vilkår 2.1 og 2.2. Disse vilkår videreføres uden ændring. Desuden er der stillet vilkår til hygiejnestandard i afgørelsen fra Natur og Miljøklagenævnet i 2010. Dette vilkår videreføres også uændret – vilkår 2.2b.

Støv og støj: Driftsforholdene på ejendommen er ikke ændret siden godkendelsen blev meddelt. Der er heller ikke indkommet klager over den nuværende drift. Der er i godkendelsen stillet vilkår om, at virksomhedens drift skal tilrettelægges således at der ikke opstår gener (vilkår 1.10). Der er i godkendelsen stillet to vilkår til støj – vilkår 4.1-4.4. Disse vilkår udskiftes med et samlet opdateret støjvilkår, vilkår 4.1.

Transporter: Revurdering meddeles i medfør af Husdyrbrugsloven. Der kan derfor kun stilles vilkår til, hvilke udkørselsveje på ejendommen, der må benyttes og hvornår. Sønderborg Kommune vurderer, at der på nuværende tidspunkt ikke er nødvendigt at stille sådanne vilkår. Færdselsloven regulerer kørsel på offentlige veje.

Sønderborg Kommune gør i øvrigt også opmærksom på afgørelse J. nr. MKN-130-00045 af 28. september 2010 fra Miljøklagenævnet. Det fremgår af denne afgørelse, at: ”Ved reguleringen af husdyrbrug er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med at være nabo til et landbrug”.

Fluer og skadedyr: Vilkår 1.6 om at der overalt skal føres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse videreføres.

Affald: Der er i vilkår 5.2 og 5.3 stilles derfor ikke vilkår til olie og kemikalieprodukter samt opbevaring, håndtering samt bortskaffelse heraf. Vilkår 6.1 og 6.4 udgår i det de er overgået af dansk lovgivning.

Der er stillet et enkelt vilkår til opbevaring af døde dyr – vilkår 6.3. Dette videreføres. Vilkåret vurderes at være tilstrækkeligt til at forhindre gener for omgivelserne.

Virksomheden skal desuden være opmærksom på, at alt affald skal opbevares, transporteres og bortskaffes i overensstemmelse med de til enhver tid gældende bestemmelser herom. Der henvises til:

- *Affaldsbekendtgørelsen*
- *Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier Forskrift 1/2011*
- *Regulativ for erhvervsaffald, 2011*
- *Regulativ for husholdningsaffald, 2011*
- *Bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr*

Undtaget er dog bestemmelserne i *Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier*, som ikke gælder godkendelsespligtige virksomheder, og dermed ikke for denne ejendom. For at sikre, at der ikke sker forurening på ejendommen i forbindelse med opbevaring og håndtering af farligt affald og kemikalier, stilles der vilkår herom. Vilkårene vil være i overensstemmelse med bestemmelserne i *Forskrift for opbevaring af farligt affald og kemikalier*.

Spildevand: De beskrevne spildevandstyper kan opdeles i sanitært spildevand, spildevand fra husdyrproduktionen samt uforurennet regnvand fra tage og omgivende arealer. Sønderborg Kommune vurderer, at når sanitært spildevand afledes til offentlig kloak og når spildevandet fra husdyrproduktionen ledes til gyllebeholdere og uforurennet regnvand ledes til vandløb eller jordoverfladen, så sker afledningen miljømæssigt forsvarligt.

Driftsforstyrrelser og uheld: Det vurderes, at der kan være en vis risiko for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med håndtering og transport af gylle, samt håndtering af olie og bekæmpelsesmidler. Det er derfor vigtigt, at beredskabet straks tilkaldes ved uheld, der medfører forurening, og at miljømyndigheden orienteres efterfølgende. Det er dog stadig virksomhedens pligt at forebygge og afværge driftsforstyrrelser og uheld – ligesom det er virksomhedens pligt at genoprette den hidtidige tilstand (jf. miljøbeskyttelseslovens § 71).

Ejer har udarbejdet en beredskabsplan, se bilag 3. Der stilles vilkår om at beredskabsplanen minimum hvert andet år gennemgås og eventuelt rettes til, såfremt der er sket ændringer.

6 Bedst tilgængelig teknologi

6.1 Staldindretning

Med hensyn til BAT og staldsystemer er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der teknologibladene, og dels er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

Af BREF-dokumentet fremgår det, at følgende staldsystemer er BAT:

Staldsystemer for grise, smågrisestalden

En sti:

- eller et en-etagesbur med fuld- eller delspaltegulv og et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle, eller
- et en-etagesbur med fuldspaltegulv med et hældende betongulv nedenunder til adskillelse af urin og fækalier, eller

- med et delvist spaltet gulv (to-klimasystem), eller
- med et delvist spaltet gulv jern- eller plastikgulv og et skrånende eller konvekst fast gulv, eller
- med et delvist spaltet gulv med metal- eller plastikspalter og en lavvandet gødningskanal og kanal for fordærvet drikkevand, eller
- med delspaltegulv med trekantede jernspalter og en gødningskanal med hældende sidevægge.

Staldsystemer for grise, slagtesvinestalden

- et fuldspaltet gulv med vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle, eller
- et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler, med hældende vægge og et vakuumsystem, eller
- et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder.

Ifølge Dansk Svineproduktion har staldtyper med gyllekanaler med skrå vægge og skrånende gødningskakter samt stier med et centralt konvekst massivt gulv ikke fundet udbredelse i Danmark.

Staldsystemer for søer, løbeafdelingen og drægtighedsstalden:

- fuld- eller delspaltegulv med vakuumsystem nedenunder til hyppig fjernelse af gylle, eller
- delspaltegulv og en reduceret gødningskanal.

Staldsystemer for søer, farestalden:

En boks med fuldspaltede jern- eller plastikgulve og som har:

- en kombination af vand- og gødningskanal, eller
- et udskylningssystem med gødningsrender, eller
- en gødningsopsamler nedenunder.

Der findes p.t. 17 teknologiblade:

- Køling af gylle i stalde til søer og smågrise (1. udgave oprettet 26.01.2011)
- Køling af gyllen i svinestalde (2. udgave, revideret 26.01.2011)
- Benzoesyre til smågrise (1. udgave, oprettet 24.11.2010)
- Råprotein i slagtesvinefoder (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Råprotein i sofoder (1. udgave, oprettet 31.05.2011)
- Fosfor i smågrisefoder (1. udgave, oprettet 31.05.2011)
- Fosfor i slagtesvinefoder (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Fosfor i sofoder (1. udgave, oprettet 31.05.2011)
- Svovlsyrebehandling af gylle (i slagtesvinestalde) (2. udgave, revideret 20.12.2010)
- Svovlsyrebehandling af gylle i smågrisestalde (1. udgave, oprettet 20.12.2010)
- Kemisk luftrensning med syre, smågrise (1. udgave oprettet 29.04.2011)
- Kemisk luftrensning med syre, slagtesvin (3. udgave, revideret 23.05.2011)
- Kemisk luftrensning med syre, sostalde (1. udgave oprettet 29.04.2011)

- Biologisk luftrensning, Dyretype: Smågrise (1. udgave oprettet 29.04.2011)
- Biologisk luftrensning, Dyretype: Slagtesvin (1. udgave revideret 23.05.2011)
- Biologisk luftrensning, Dyretype: Søer (1. udgave oprettet 29.04.2011)
- Delvist fast gulv, slagtesvin (3. udgave revideret 29.03.2011)

Alle stalde er stalde med fuld eller delvis kumme og ”træk og slip”, hvorfor de lever op til BAT ifølge BREF-dokumentet. Oplysninger om de enkelte stalde fremgår af ansøgnings-skema 76705.

Da de vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) er opfyldt med foderkorrektionen, er der ikke foretaget økonomiske beregninger for fravalg af andre teknologier.

Redegørelse for reovering af staldanlægget:

Der foretages løbende småreparationer. De eksisterende stalde forventes at kunne drives videre i ca. 20 år uden større reoveringer. Når staldene en gang skal gennemgribende reoveres, vil der blive taget højde for, hvilke muligheder der er for at leve op til det, som på det tidspunkt er BAT for staldsystemer.

Miljømyndighedens vurdering

Miljøstyrelsen har udsendt ”Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT) for husdyrbrug med konventionelt hold af søer med pattegrise til fravænning (gyllebaserede systemer)”.

Ejers konsulent har beregnet emissionsgrænseværdien for det ansøgte projekt ud fra vejledningerne. Emissionsgrænseværdien er baseret på, at produktionen foregår i eksisterende bygninger. Beregningen fremgår af bilag 2. Sønderborg Kommune kan tilslutte sig beregningen.

Der er frit metodevalg til at opnå emissionsgrænseværdien.

Der er redegjort yderligere for BAT under afsnittet 6.2 Fodring.

Sønderborg Kommune vurderer, at ejer har redegjort for Bedste Tilgængelige Staldteknologi og at projektet lever op til BAT.

6.2 Fodring

BAT for ammoniak:

Beregning af ammoniakemissionsniveauet jf. de ”Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)” ved hold af søer viser, at ammoniakemissionsniveauet maksimalt må være 3.430,06 kg NH₃-N pr. år.

Med det valgte virkemiddel (foderkorrektion) bliver emissionen fra staldene på 3.247,81 NH₃-N pr. år. Da stalden således lever op til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdi for eksisterende stalde, skal der ikke redegøres for fravalg af BAT.

BAT for fosfor:

I forhold til de "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)" for søer er det Miljøstyrelsens udmelding, at emissionsgrænseværdien for fosfor fra soegylder er på 23,9 kg P/DE ab lager. BAT-niveauet for fosfor er således 5.411,41 kg P.

For at leve op til dette krav, er det nødvendigt at korrigere på fosforindholdet i foderet, så der er mindre fosfor i foderet i forhold til normen. Med reduktion af fosfor i sofoderet fra 4,90 (norm) til 4,72 g P pr. FE kan fosforudledningen leve op til BAT-kravet, idet kg bliver 5410,09 kg P/år.

Foderkorrektion:

I "ansøgt drift" indtastes der derfor, at der maksimalt må benyttes 126,5 g råprotein og 4,72 g P pr. FE for årssøerne ved standard antal smågrise pr. årssø samt standard fravænningsvægt.

Bedriften vil generelt bestræbe sig på at benytte så få foderenheder og så lavt et råprotein- og fosforindhold som muligt.

Det vurderes, at der anvendes foder indeholdende et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF).

Tablet 8: Vejledende niveauer for råprotein i BAT-foder til svin

Art	Faser	Indhold af råprotein (% i foder) ¹⁾	Samlet fosforindhold (% i foder) ²⁾
So	Drægtighed	13-15	0,43-0,51
So	Diegivning	16-17	0,57-0,65
Fravænnede grise	< 10 kg	19-21	0,75-0,85
Smågrise	< 25 kg	17,5-19,5	0,60-0,70
Slagtesvin	25-50 kg	15-17	0,45-0,55
Slagtesvin	50-110 kg	14-15	0,38-0,49

¹⁾ Med tilstrækkeligt afvejet og optimal tilførsel af aminosyrer

²⁾ Med tilstrækkeligt fordøjeligt fosfor med brug af fx højtfordøjelige uorganiske foderfosfater og/eller fytase

Pt. anvendes 2 foderblandinger til søerne, 3 foderblandinger til smågrisene og 2 foderblandinger til slagtesvinene/poltene.

Miljømyndighedens vurdering

Sønderborg Kommune vurderer, at det er BAT-standard med hensyn til fodring for en produktion af den omhandlede størrelse, når foderet ligger indenfor de vejledende BAT-niveauer.

Ejers konsulent har beregnet emissionsgrænseværdien for det ansøgte projekt ud fra vejledningerne, se bilag 2. Sønderborg Kommune kan tilslutte sig beregningerne. Emissionsgrænseværdien er baseret på, at ansøgningen omfatter en eksisterende soproduktion. Beregnin-

gen viser, at produktionen må have en samlet emissionsgrænseværdi på 3.430,06 kg N per år.

Da produktionen har en ammoniakemission på 3.427,81 kg N / år lever det op til BAT. Se nedenstående tabel 9:

Tabel 9: Ammoniakemission

	Ammoniakemission	Fosforudledning
Emissionsgrænseværdier beregnet ud fra Miljøstyrelsens vejledning	3.430,06	5.411,41
Beregnet emission i www.husdyrgodkendelse.dk	3427.81	5.410.09
Emissionsgrænseniveauet er overholdt med:	2.25	1.32

Sønderborg Kommune vurderer, at det er BAT-standard med hensyn til fodring for en produktion af den omhandlede størrelse, når foderet ligger indenfor de vejledende BAT-niveauer og når der anvendes fasefodring. Ejer har valgt at bruge foderkorrektion for at leve op til BAT. Der stilles derfor vilkår til virkemidlet.

Følgende vilkår til fodring medfører overholdelse af emissionsniveauet:

Maksimal kg N ab dyr for søer:

$(FEsv \text{ pr. årssø} \times g \text{ råprotein pr. FE}/6.250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede smågrise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt i kg} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) = (1.530 \text{ FE pr. årssø} \times 126,5 \text{ g råprotein pr. FE}/6.250) - 1,98 - (29,6 \times 7,1 \text{ kg} \times 0,0257 \text{ kg N pr. kg tilvækst}) = \mathbf{23,5861 \text{ kg N ab dyr}}$

Svarende til 21.699,20 kg N for 920 årssøer

Maksimal kg P ab dyr for søer:

$(FEsv \text{ pr. årssø} \times g \text{ P pr. FE}/1.000) - 0,58 - (\text{antal fravænnede smågrise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt i kg} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst}) = (1.530 \text{ FE pr. årssø} \times 4,72 \text{ g P pr. FE}/1.000) - 0,58 - (29,6 \times 7,1 \text{ kg} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst}) = \mathbf{5,3806 \text{ kg P ab dyr}}$

Svarende til 4.950,19 kg P for 920 årssøer.

Det er fleksibilitet med hensyn til de forskellige variable parametre, så længe antal kg N og P ab dyr fra årssøerne ikke overstiges.

6.3 Energi- og vandforbrug

Energiforbrug:

Miljøgodkendelsen fra 2005 er delvist udnyttet. Halmladen er inddraget til drægtighedsstald, men farestalden er ikke etableret. Der er i 2013 etableret en gastæt silo på 1.040 m³

Det maksimale sohold på ejendommen de senere år har været 920 årssøer. Dette er indtastet i både nudrift og ansøgt drift. Elforbruget fremgår af tabel 10.

Tabel 10: Skønnet elforbrug

Type	Forbrug (2013 tal)
------	--------------------

El	ca. 350.000 kWh
Fyringsolie	Ca. 30.000 liter
Dieselolie	maks. 40.000 liter

Elforbruget dækker primært ventilation, belysning, gyllepumper, drift af foderanlæg, korn-tørring/beluftning ved behov samt øvrige elektriske maskiner.

Fra 2015 er der installeret jordvarme til en del af varmekonsumet.

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2013 er elforbruget ca. 175 kWh pr. årssø, ca. 12 kWh pr. smågris og ca. 82 kWh pr. slagtesvin for et nyt kaskadestyret ventilationsanlæg. Hertil skal lægges øvrigt elforbrug i forbindelse med driften af arealerne og tilhørende bygninger og maskiner samt elforbrug til stuehus mv.

Ejer oplyser følgende om energibesparende foranstaltninger (BAT):

Ventilationssystemerne i de forskellige stalde er uændrede i forhold til oplysningerne i miljøgodkendelsen fra 2005.

Ventilationen er automatisk styret og op- eller nedjusteres automatisk efter behov. Der foretages jævnligt inspektion, og ventilationskanaler bliver rengjort efter hver tømning af sektionerne.

Lyset er tændt i staldene i løbet af dagen i forbindelse arbejde og med fodring. Der er dels manuel styring af belysningen og dels timer/sensorstyring af belysning.

Det vurderes løbende, om der er mulighed for at foretage energireducerende tiltag. Siden miljøgodkendelsen blev meddelt er oliefyret blevet suppleret med et jordvarmeanlæg.

Det er desuden ved at blive undersøgt, om det vil være muligt at udskifte belysningen til LED-belysning og om der skal udskiftes ventilationsanlæg til mere strømbesparende anlæg.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (jordvarme, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring, der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Vandforbrug:

Tabel 11: Skønnet vandforbrug

Type	Forbrug
Samlet vandforbrug	Ca. 9.000

Ejendommen forsynes med Sønderborg Forsyning.

Umiddelbart ligger forbruget i den høje ende. Dette må skyldes grundig vask. Vandforbruget ligger stabilt. Hvert kvartal aflæses vandmåleren og forbruget pr. årssø beregnes, således der kan gribes ind, hvis vandforbruget stiger.

Ejer oplyser følgende om vandbesparende foranstaltninger (BAT):

Stalden vil blive sat i blød i koldt vand inden vask. Iblødsætningen reducerer det efterfølgende forbrug af rengøringsvand og staldene vaskes med højtryksrensere, hvilket også er vandbesparende.

Der benyttes koldt og varmt vand.

Det er ikke påtænkt at udarbejde egentlige planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager med efterfølgende igangsætning af reparation.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af iblødsætningsanlæg og vask med højtryksrensere og brug af drikkeventiler over foderkrybber).

Miljømyndighedens vurdering

Ifølge Håndbog til driftsplanlægning 2013 er elforbruget ca. 175 kWh pr. årssø, ca. 12 kWh pr. smågris og ca. 82 kWh pr. slagtesvin for et nyt kaskadestyret ventilationsanlæg. Hertil skal lægges øvrigt elforbrug i forbindelse med driften af arealerne og tilhørende bygninger og maskiner samt elforbrug til stuehus mv. Det gennemsnitlige beregnede årlige elforbrug for en tilsvarende produktion er ca. 233.000 kWh. Hertil kommer elforbruget til driften af den øvrige ejendom. Det vurderes, at elforbruget på ejendommen ligger over normtallene. Dette skyldes, at ventilationsanlægget ikke er det nyeste på markedet.

For at sikre en god udnyttelse af ressourcerne stilles der vilkår om, at ejendommen skal gennemgå et energieftersyn, hvis elforbruget overstiger 410.000 kWh. Energieftersynet er gratis og fås ved henvendelse hos elselskabet.

Der stilles vilkår om, at elforbruget skal overvåges og at besøgsrapporten fra et eventuelt energieftersyn skal sendes til miljømyndigheden. Der stilles også vilkår om, at hvis besøgsrapporten viser energiforbedringer, som via besparelse på el kan tilbagebetales indenfor to år, skal disse udføres senest to år efter modtagelsen af rapporten.

For at miljømyndigheden kan kontrollere elforbruget skal det dokumenteres, for eksempel ved fremvisning af elregning. Dokumentation skal gemmes mindst fem år og fremvises miljømyndigheden på forlangende.

Det fremgår at vandforbruget er ca. 9.000 m³ årligt.

I henhold til "Håndbog for driftsplanlægning 2014" er det gennemsnitlige årlige vandforbrug for en tilsvarende produktion ca. 6331 m³ vand. Det vurderes, at vandforbruget på ejendommen er væsentlig højere end normtallene. Dette skyldes at der også i opgørelsen er medregnet vand til forbrug i stuehus, vask af maskiner, og vand til marksprøjte. Endvidere har ejendommen en høj hygiejnestandard, hvilket betyder der vaskes ofte. For at sikre en god udnyttelse af vandressourcen stilles der vilkår om, at vandforbruget skal registreres, så forbruget kan overvåges – vilkår 8.3.

Hvis vandforbruget overstiger 9.000 m³ årligt, skal ejer indsende redegørelse til kommunen om, hvorfor vandforbruget er så højt og hvilke tiltag der planlægges brugt til at nedbringe vandforbruget.

For at sikre, at der sker en god udnyttelse af ressourcerne, stilles der vilkår om, at forbruget af vand skal registreres årligt, således det er muligt at følge forbruget og dermed lave en indsats, hvis forbruget stiger.

Det er miljømyndighedens vurdering, at virksomheden lever op til kravene til BAT for energi og vandforbrug, hvis ovenstående vilkår overholdes og virksomheden i øvrigt drives som beskrevet.

6.4 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Der findes p.t. 1 teknologiblad:

- Fast overdækning af gyllebeholder (1. udgave, oprettet 11.11.2010)

Da der er tale om opbevaring i:

- stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- lagerene tømmes hvert år og inspiceres visuelt (tømmes helt 1 gang om året)
- beholdernes bund og vægge er tætte
- der ingen spjæld* er, men alt overpumpes via neddykket rør
- gyllen kun omrøres umiddelbart før tømning
- beholderen er dækket med flydelag

og beholderne bliver kontrolleret ved 10-års beholderkontrollen, vurderes det, at der er BAT med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

*Den lille gyllebeholder fyldes aldrig til mere end terrænhøjde. Beholderen benyttes primært til vaskevand fra vaskepladsen, men kan også blive benyttet til gylle, hvis der er behov. I givet fald etableres flydelag.

Når der er behov for det, bliver der blæst snittet halm på gyllebeholderne.

Der omrøres og pumpes aldrig gylle på lørdag, søndage og helligdage.

Oplysninger om gødningsopbevaringsanlæg fremgår af miljøgodkendelsens side 4.

920 søer i faresstald i kassestier af 1,73 tons pr. dyr = 1.592 tons

412 individuelt opstaldede søer i løbe-/drægtighedsstalde af 4,07 tons pr. dyr = 1.677 tons

508 løsgående søer i drægtighedsstalde af 4,79 tons pr. dyr = 2.433 tons

600 smågrise af ca. 0,132 tons pr. dyr = 79 tons

600 polte/slagtesvin af ca. 0,52 tons pr. dyr = 312 tons

Vaskevand fra vaskeplads = 100 m³

Regnvand fra vaskeplads = 15 m³

I alt = ca. 6.208 m³

Opbevaringskapacitet: Gyllebeholdere på 450 m³ (lille beholder fyldt til terrænhøjde) + 1.500 m³ + 2.300 m³ og kanaler på ca. 1.200 m³ = 5.450 m³. Herudover er der fortsat en opbevaringsaftale i en gyllebeholder på Østerbækvej 1 ved Padborg på 2.300 m³. På selve ejendommen er der således ca. 10 måneders opbevaringskapacitet.

Miljømyndighedens vurdering

Kommunens niveau for BAT, opbevaring af flydende husdyrgødning tager udgangspunkt i reglerne i Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Miljøstyrelsens Teknologiblad af 11.11.2010.

Hvis alle af de følgende krav til opbevaring er opfyldt vurderes opbevaringen at leve op til BAT:

Beholderne opfylder kravene i § 15 i husdyrgødningsbekendtgørelsen dvs. at:

- Det er stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- Beholderens bund og vægge er tættest og beskyttede mod tæring
- Lageret tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse – fortrinsvist hvert år.

Ejer har redegjort for bedste tilgængelig opbevaringsteknik.

Der er kun en forbeholder på ejendommen.

Det vurderes, at der med over 9 måneders opbevaringskapacitet er tilstrækkelig kapacitet på ejendommen. På dette grundlag vurderer kommunen, at der i fornødent omfang er anvendt BAT i forbindelse med opbevaring af husdyrgødning.

Der er i godkendelsen stillet vilkår om minimum 9 måneders opbevaringskapacitet – vilkår 1.3. Dette følger også af husdyrgødningsbekendtgørelsen, så vilkåret bortfalder.

6.5 Udbringning af husdyrgødning

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage),
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer,
- og krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha,
- krav til efterafgrøder

Gødningsmængden tilpasses de enkelte afgrøders behov og tilpasses evt. tilførsel af anden gødningstype.

Gødningen udbringes så vidt muligt umiddelbart før afgrødernes maksimale vækst- og næringsstofoptag forekommer, hvilket nedsætter fordampning og lugtgener, da planterne hurtigt optager den tilførte gødning.

Vedrørende udbringning følges de anvisninger (omkring snedækkede/ skrånende/ vandmættede/ oversvømmede arealer), der er angivet i BREF-dokumentet og som findes som generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og plantedække.

Der bruges normalt traktor og gyllevogn med slæbeslanger, da det medfører for store afgrødeskader, at benytte nedfælder i voksende afgrøder. Hvis der udbringes på sort jord eller græs nedfældes gyllen.

Det vurderes, at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt mindre kvælstof end den økonomisk optimale mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Der vil derfor søges den mest optimale form for udbringningsteknik, placering i sædskiftet samt at benytte de mest optimale vejrforhold, således fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Der findes 6 teknologiblade for henholdsvis separering og nedfældning:

- Separering af gylle med dekantercentrifuge (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Separering af gylle med kemisk fældning (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Separering af gylle med skruepresse (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Nedfældning af gylle i sort jord (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Nedfældning af gylle i vinterafgrøder (1. udgave, oprettet 30.06.2010)
- Nedfældning af gylle i græsmarker (1. udgave, oprettet 24.11.2010)

Separering er på nuværende tidspunkt ikke aktuelt eftersom der er tilstrækkeligt harmoniareal. Nedfældning vil kun ske, hvis der er behov for at udbringe på sort jord eller græs.

Nedfældning i vinterafgrøder er ikke ønskeligt, da der kommer for mange køreskader på afgrøderne, hvilket medfører et mindre udbytte og i sidste ende en mindre N-optagelse i afgrøder og dermed også en større udvaskning. Udkørsel med nedfælder tager endvidere en del længere tid. En nedfælder har typisk 6-8 m rækkevidde, mens en gyllevogn med slæbeslanger har op til 24 m rækkevidde.

Miljømyndighedens vurdering

Kommunens BAT-niveau for udbringning af husdyrgødning er, som udgangspunktet husdyrgødningsbekendtgørelsen.

Der vurderes, at bedriften lever op til kravene for BAT for udbringningsteknik, når husdyrgødningsbekendtgørelsen efterleves.

6.6 Management

Ejer oplyser følgende om management:

BAT indenfor management / godt landmandsskab er i BREF (referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion) defineret på en række områder. På bedriften er der taget følgende forholdsregler:

Medarbejderne er og bliver løbende orienteret om ejendommens miljøgodkendelse og er bekendt med vilkårene i miljøgodkendelsen.

Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskaber for både brug af handelsgødning og husdyrgødning.

Rengøring i og omkring ejendommen foretages jævnlig for at undgå uhygiejniske forhold og for at nedsætte risikoen for tilhold af eventuelle skadedyr, samt for at mindske risikoen for lugtgener for omkringboende.

Der føres ikke løbende journal over energiforbrug, men energiforbruget opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Ved udbringning af husdyrgødning vises der så vidt muligt hensyn til omkringboende ved at tage højde for vindretning, tæt beboede områder mm.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld med gylle, brand mv. er beskrevet.

Der er ikke egentlige uddannelses- og træningsprogrammer, men de ansatte sendes på relevante kurser i arbejdstiden, når der er behov, alt efter hvilke type arbejdsopgaver, de skal håndtere.

Miljømyndighedens vurdering

Ejer har redegjort for implementeringen af BAT i forhold til Management. Der er stillet en række vilkår i de øvrige BAT-afsnit: der skal bl.a. registreres vand-, el- og foderforbrug.

Endvidere er der stillet vilkår om at beredskabsplanen skal opdateres minimum hvert 2. år. Kommunen vurderer, at ejer lever op til BAT for Management, når de enkelte vilkår efterleves.

6.7 Samlet BAT-vurdering

Et af hovedformålene med Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er at fremme anvendelsen af renere teknologi og sikre brug af den bedste tilgængelige teknik i husdyrbrug. Princippet om brugen af bedste tilgængelige teknik (BAT) indebærer, at der inden for en given sektor anvendes den miljømæssigt set mest effektive og avancerede teknologi i produktionen.

Sønderborg Kommune vurderer samlet set, med baggrund i de enkelte redegørelser for BAT, at ejendommen med den nuværende drift lever op til niveauet for BAT, for en ejendom med den pågældende husdyrproduktion og størrelse, med de vilkår som i øvrigt er påbudt i forbindelse med denne revurdering i relation til BAT.

Det vurderes, at der på nuværende tidspunkt ikke er baggrund for at stille vilkår om yderligere indførelse af bedst tilgængelig teknologi.

7 Offentliggørelse, klagevejledning og underretning

Annoncering ved indledning af revurderingen

For at give offentligheden lejlighed til at udtale sig, er der blevet foretaget en offentlig annoncering, da Sønderborg Kommune indledte revurderingen efter § 17. Annonceringen skete den 17. juni 2015 på www.sonderborgkommune.dk og efterfølgende blev der kort orienteret herom i Sønderborg Ugeavis.

Der var frist til at komme med kommentarer indtil d. 1. juli 2015.

Der indkom ingen bemærkninger til indledning af revurderingen.

Partshøring

Et udkast til dette påbud er d. 25. juli 2015 sendt i partshøring hos:

- Gårdejer Jesper og Hans Jesper Hansen
- Rådgiver Ulla R. Pallesen

Der var frist til afgivelse af bemærkninger på 2 uger frem til og med den 8. august 2015.

Der indkom ingen kommentarer til udkastet.

Da Sønderborg Kommune vurderer, at revurderingen ikke omfatter ejendommens harmoniarealer, er der ikke foretaget en partshøring af ejere af forpagtede arealer og arealer med gylleaftaler.

Der er ikke foretaget en yderligere partshøring jf. Forvaltningslovens § 19, da påbuddene meddelt i denne revurdering ikke vurderes til at være til ugunst for parter. Dette skyldes, at vilkårene stillet i denne revurdering er skærpende i forhold til den oprindelige miljøgodkendelse.

Annoncering af afgørelse

Denne revurdering med påbud efter Husdyrloven er offentliggjort på www.sonderborgkommune.dk den 22. juni 2015. Der er efterfølgende orienteret kort herom i Sønderborg Ugeavis.

Klagevejledning

Denne revurdering er meddelt i overensstemmelse med kapitel 8 § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1283 af 8. december 2014. Påbuddene er udstedt med hjemmel i § 39 jf. § 41 stk. 3 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1486 af 4. december 2009.

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet af ejeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 84 – 87.

En eventuel klage skal være skriftlig og sendes via Klageportalen på www.borger.dk. På www.borger.dk klikker du på fanen [Miljø og energi] i venstre side. Her vælger du først [Forurening] og derefter [Landbrug og forurening]. På siden 'Landbrug og forurening' klikker du på [Klag til Natur- og Miljøklagenævnet] under selvbetjening midt på siden. Her skal du logge ind med dit NemID og følge vejledningen. Du kan nu uploade dokumenter og billeder eller skrive direkte i et tekstfelt. Klagen sendes også automatisk gennem klageportalen til den myndighed, som har truffet afgørelsen.

Klagen skal være modtaget inden klagefristens udløb den 20. august 2015.

Civilt søgsmål

Et eventuelt sagsanlæg skal ifølge § 90 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er modtaget, eller – hvis sagen påklages – inden 6 måneder efter, at den endelige afgørelse foreligger.

 LandboSyd	Peberlyk 2 6200 Aabenraa Tlf. 74365000
	J.Nr. Målforhold: 1:1000 Init.: UPA
Oversigtskort Ravnskobbøl 1, 6400 Sønderborg Dato: 08.05.2015 / 12:58:41	

Bilag 3

Beredskabsplan

for

Stovgaard

Ravnskobel 1, 6400 Sønderborg

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE	37
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS	38
OVERLØB AF GYLLE	40
KEMIKALIE- OG OLIESPILD	42
STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE	44
STRØMSVIGT	45
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER	46
BILAG A Kort over ejendommen.....	48
BILAG B Udløbspunkt.....	49

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i frokostrummet.

Kort materiale:

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Kemikalielager (bekæmpelsesmidler og handelsgødning)
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- Evt. fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg m.v.
- Flugtveje for dyr/frigørelse mm.

Husk:

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

8 TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står i frokostrummet i forbindelse med staldanlægget: 7448 6941

Miljømyndighed	kontaktes på telefon 8872 6400 (mandag - torsdag kl. 10.00 - 17.00, fredag kl. 10.00 – 15.00)
Falck	kontaktes på telefon 7010 2030 dag eller nat
Brandvæsen	kontaktes på telefon 112 dag og nat
Lægevagt	kontaktes på telefon 7011 0707 kl. 16.00 - 08.00 og lørdag, søn- og helligdage hele døgnet
Tandlægevagt	kontaktes på telefon 6541 4551 fra kl. 9.00 – 12.00 på lørdage, søndage og helligdage
Landbocenteret	kontaktes på telefon 7436 5000
Dyrlæge	Porcus kontaktes på telefon 2167 7194
Elektriker	Ole Jensen kontaktes på telefon 4034 1595
Smeden/VVST	Tinglev VVS kontaktes på telefon 4027 4013
Ventilationsfirma	Skov A/S kontaktes på telefon 7217 5555 / 5213 5551

9 BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand.

Er der tilskadekomne – hvor mange?

Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget.

Kontakt Jesper Hansen på 4044 6891

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskort.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlevér denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed.

Hvor det brænder.

Brandens omfang.

Hvor der er adgangsveje.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan afhjælpe situationen:

10 pulverslukkere (se kortbilag)

10 OVERLØB AF GYLLE

INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken – RING 112

Oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt Jesper Hansen på 4044 6891.

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 8872 6400

Der er ingen afløbsriste ved ejendommen. Hvis gyllebeholderen mod forventning skulle kollapse, vil gyllen primært løbe fra gyllebeholderne til lavninger og flade områder umiddelbart nord, øst og vest for gyllebeholderne. Mod vest skal det sikres, at gylle ikke kan nå at løbe ned i vandhullet ca. 140 m fra den vestligste gyllebeholder. Skulle uheldet være ude, vil jord

kunne doses sammen eller opdømmes vha. halmballer hvorefter gyllen kan suges/skrabes op.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmateriale.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Rendegraver

Halmballer i laden ved gyllebeholder

Fyldsand ved stald

Kattegrus i laden i forbindelse med maskinhuset

11 KEMIKALIE- OG OLIESPILD INSTRUKS

Ved større overløb af kemikalier og olie – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt Jesper Hansen på 4044 6891.

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 8872 6400.

Der er ingen afløbsriste ved bygningerne eller gyllebeholdere.

Forsøg opdæmning for at undgå, at kemikalier eller olie spredes over et større areal.

Opdæmningen kan foretages med jord, sand, halmballer ol. Afhængig af mængden og art.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Halmballer i laden

Fyld sand ved stald

12 STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand:

Stophane sidder i brønd i jorden ved silo 1+2, se oversigtskort.

Elektricitet:

Eltavle som styrer elinstallationerne i stald sidder i forrum ved indgang til stald, se oversigtskort.

Eltavle som styrer elinstallationerne i stuehus sidder i garage, se oversigtskort.

Der er både automatsikringer og amperesikringer. Nye amperesikringer opbevares ved elskabene.

13 STRØMSVIGT INSTRUKS

Vurdér om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til SE (Syd Energi) på tlf. 7011 5000.

Nødopluk sker automatisk.

14 TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

INSTRUKS

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon, således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

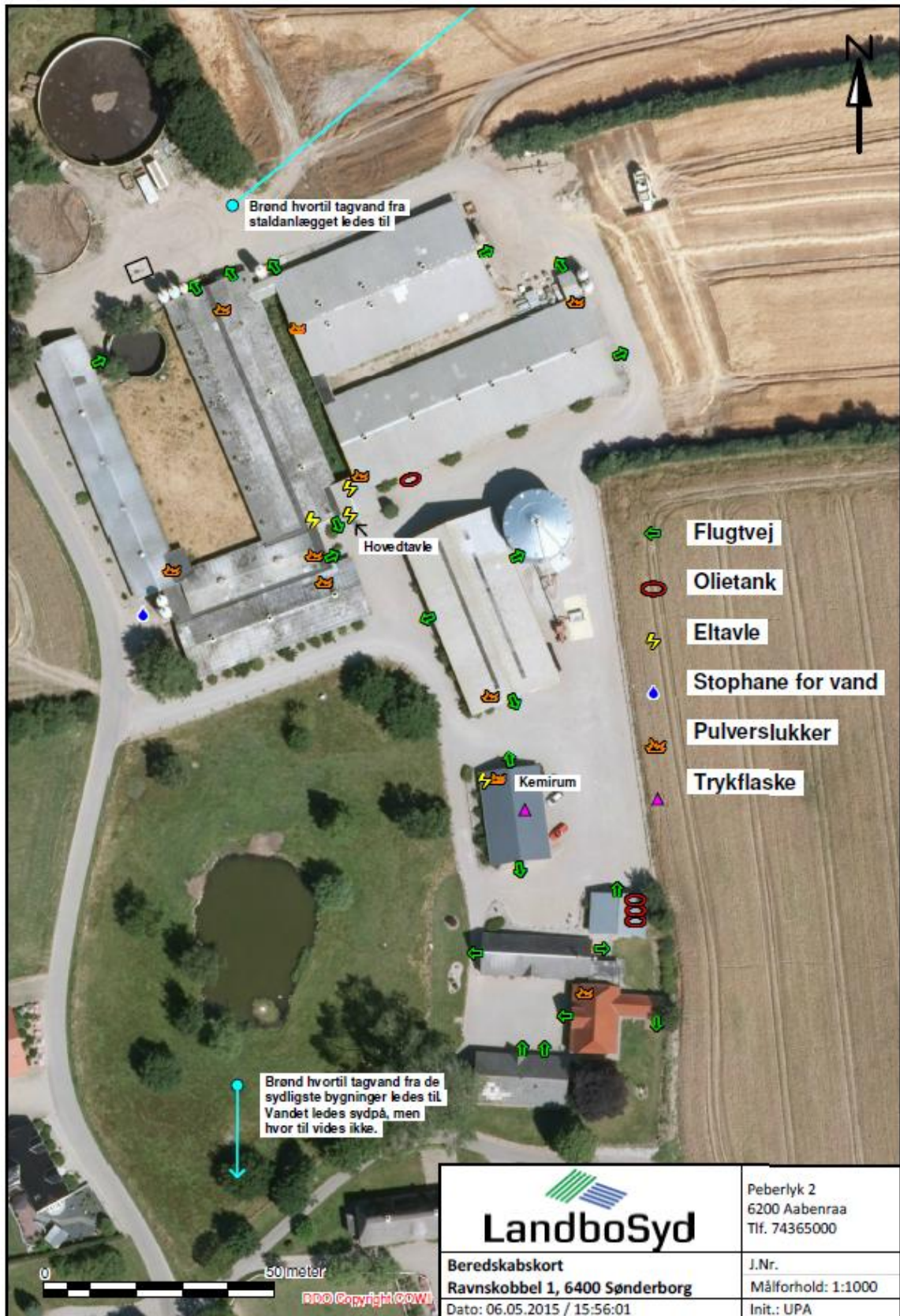
Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.

- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

15 BILAG A Kort over ejendommen

16 BILAG B Udløbspunkt

